WIKIPEDIA

Afrikaans

Van Wikipedia

Dit artikel is gesjreve (of begós) in 't Mestreechs. Laes hie wie v'r mit de versjillende saorte Limburgs ómgaon.

Afrikaans	
Inheimse name:	**Afrikaans**
Gekald in:	Zuid-Afrika, Namibië
Classificatie:	Indo-Europees Germaans Wes-Germaans Nederduits Nederfrankisch Hollands Afrikaans
Aantal sjpraekers:	zeker 6 miljoen vaan gebuurde, zeker 10 miljoen es vreem taol
Cónservatiegraod:	neet bedreig
Officieel taal:	Zuid-Afrika
ISO-639-code:	af, afr, afr

't **Afrikaans** of *Zuid-Afrikaans* weurt wel es de einege dochtertaol vaan 't Nederlands gezeen, meh 't heet ouch väöl kinmerke vaan 'n creooltaol. De taol is oontstande oet de veural Hollandse dialekte vaan de immigrante oet de zeventiende iew. De woordesjat is veur 95% ontliend aan 't Nederlands. 't Afrikaans heet daoneve wäörd oet 't Maleis, Portugees, Frans, Duits en inheems Afrikaanse taole euvergenome.

Allewel tot ze ziech vaanaof 't begin vaan 't Hollands heet losgemaak, woort 't Afrikaans pas in 1923 es apaarte taol erkind. Daoveur gebruukde me 't Nederlands es cultuurtaol.

't Afrikaans weurt veural gesproke in Zuid-Afrika en Namibië. 't Is ein vaan de èlf officieel taole vaan Zuid-Afrika.

Inhawd

Versjèlle mèt 't Nederlands
Grammair
Oetspraok
Imago
Extern linke

Versjèlle mèt 't Nederlands

Grammair

Aon de Afrikaanse grammair vèlt direk op tot ze hendeg versumpeld is vergeleke mit de Nederlandse grammair. De wèrkwäörd höbbe meistes nog meh dreej vörm: eine veur d'n infinitief en 't presens, eine veur 't onvoltoejd deilwoord, en eine veur 't voltoejd deilwoord: *sing, singend, gesing*. Bij de meiste verbe is de verleien tied verdwene (oetzongeringe: *was, kon, wou, sou, moes*, en groetendeils verouwerd: *had, werd, mog, dag, wis*). Nao persoene weure werkwäörd neet vervoog.

't Afrikaans heet 'n dobbel oontkinning, meh neet dezelfde wie in 't Frans of awwer Limbörgs. 't Hoofwoord kump ierst op zien vertrojde plaots, boenao aon 't eind vaan de zin nog ins *nie* volg: *Ek sou dit* ***nooit*** *sê* ***nie.*** (Vergliek 't aajd-Mestreechs: *Iech* ***en*** *zouw dat* ***noets*** *zègke.*)

Oetspraok

De *v* en *z* koume in gesproke Afrikaans trök es *f* en *s*, allewel tot de *v* wel behawwe gebleve is in de spelling. De *ee* en *oo* zien, wie in 't vreuger Hollands en noe nog in 't Zieuws, daolende twieklaanke. De *-@n* en *-Ct* zien (zjus wie in 't Limbörgs!), vervalle.

Imago

't Afrikaans had in de negentiende iew wieneg prestiezj; 't waor lètterlek de taol vaan de Boere. Nao de vörming vaan de Zuid-Afrikaanse Unie in 1910 kraog de gemeinsjap vaan Afrikaanders evels 'n groete rol in 't landsbestuur, boemèt 't prestiezj vaan de taol väöl steeg. 't Waore evels de promotors vaan de *apartheid* boemèt me 't Afrikaans nog 't meist associeerde. Nao de afsjaffing daovaan in 1990 woort 't Afrikaans vaan ein van de twie officieel taole ein vaan de elf. In alle domeine boe de zwarte bevolking noe begós te dominere woort 't Afrikaans opzij gezet veur de Bantoetaole, of veur 't Ingels. Allewijl weurt 't Afrikaans ummer mie de taol vaan de Boere allein.

Extern linke

- De Afrikaanse Wikipedia (https://af.wikipedia.org/)